

ФЕДЕРАЦІЯ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ

м. Київ, майдан Незалежності, 2

Адреса для листування: вул. Шота Руставелі, 39-41, Київ 01601

тел. (044) 289-09-93, факс (044) 289-55-80, 289-66-07

E-mail: fpsu@fpsu.org.ua, код ЄДРПОУ 00014479

08.07.2018 № 05/01-27/433

На № _____ від _____

**Центральний комітет
Профспілки працівників освіти і
науки України**

**Щодо відповіді Міністерства освіти і
науки України про фінансове
забезпечення закладів освіти у 2018 році**

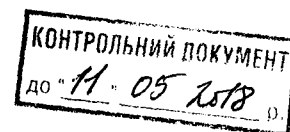
З метою вирішення порушених у вашому листі від 05.03.2018 року №02-7/155 питань щодо стану фінансування закладів освіти у 2018 році Федерація профспілок України звернулася до Кабінету Міністрів України та 2 травня 2018 року отримала відповідь від Міністерства освіти і науки України, копія якої додається.

Міністерство освіти і науки України, зокрема, зазначає про можливі джерела фінансування закладів освіти, які, у першу чергу, залежать від заходів, що вживаються місцевими органами влади. Тому ФПУ направила зазначений лист територіальним об'єднанням профспілок з метою їх аргументованого впливу на органи виконавчої влади та місцевого самоврядування щодо залучення коштів для фінансування закладів освіти з різних джерел та їх використання на першочергові цілі.

Додаток на 5 арк.

Голова ФПУ

Г.В. Осовий

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

пр. Перемоги, 10, м.Київ, 01135, тел. (044) 481-32-21, факс (044) 481-47-96
E - mail: mon@mon.gov.ua, код ЄДРПОУ 38621185

Федерація професійних спілок України

До вх. № 991/01-27 від 06.03.2018
(Трухалов від 05.03.18 № 02-7/155)

Щодо надання відповіді

На виконання доручення Кабінету Міністрів України від 28.03.2018 № 12010/1/1-18 до листа Федерації професійних спілок України від 19.03.2018 № 05/01-15/255 Міністерство освіти і науки повідомляє наступне.

Щодо розрахунку освітньої субвенції.

Статтею 103² Бюджетного кодексу України передбачено, що освітня субвенція спрямовується на оплату праці з нарахуваннями педагогічних працівників загальноосвітніх навчальних закладів.

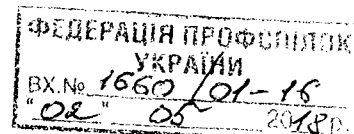
Розрахунок обсягу освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на 2018 рік здійснено Міністерством освіти і науки України на основі Формули розподілу освітньої субвенції між місцевими бюджетами, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 27.12.2017 №1088, виходячи з розрахункової кількості ставок педагогічних працівників, яка визначена на підставі навчального навантаження, розрахункової наповнюваності класів та навчальних планів.

З урахуванням зазначених критеріїв видатки освітньої субвенції на 2018 рік розраховані в обсязі 61,7 млрд. гривень.

Слід зазначити, що за даними Державної казначейської служби України залишок коштів освітньої субвенції станом на 01.01.2018 становив 4,1 млрд. грн., станом на 01.03.2018 він збільшився на 1,2 млрд. грн. і становив 5,3 млрд. гривень.

Щодо незабезпеченості коштами освітньої субвенції, то Порядком та умовами надання освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 14.01.2015 № 6, передбачено, що відповідні місцеві ради мають право додатково понад обсяги субвенції планувати та здійснювати з місцевих

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
№1/12-3781 від 20.04.2018

бюджетів оплати поточних та капітальних видатків закладів та установ освіти, включаючи погашення бюджетних зобов'язань минулих років, узятих на облік в органах казначейства.

За оперативною інформацією обласних, Київської міської державних адміністрацій за рахунок власних коштів місцевих бюджетів на оплату праці педагогічних працівників передбачено спрямувати 2,6 млрд. гривень.

Щодо виплати надбавки за престижність праці педагогічним працівникам.

Постановою Кабінету Міністрів України від 11 січня 2018 року № 23 «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України» внесено зміни до постанови Кабінету Міністрів України від 23 березня 2011 року № 373 «Про встановлення надбавки педагогічним працівникам дошкільних, позашкільних, загальноосвітніх, професійно-технічних навчальних закладів, вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації, інших установ і закладів незалежно від їх підпорядкування», а саме збільшено граничний розмір надбавки за престижність праці до 30 відсотків та встановлено нижню граничну межу цієї надбавки – не менше 5 відсотків.

Право на встановлення надбавки в розмірі до 30 відсотків з 1 січня 2018 року мають керівники закладів загальної середньої освіти, їх заступники (посади яких віднесені до посад педагогічних працівників), вчителі та викладачі закладів професійної (професійно-технічної) і вищої освіти, які викладають предмети згідно з відповідним Державним стандартом загальної середньої освіти.

Водночас запроваджено норму щодо посад керівників закладів загальної середньої освіти, їх заступників (посади яких віднесені до посад педагогічних працівників), вчителів шкіл, які апробують стандарт Нової української школи, вчителів початкової школи, які здійснюватимуть освітній процес за стандартами Нової української школи, вчителів української мови у школах з навчанням мовами національних меншин, які з 1 січня 2018 року мають отримувати надбавку в розмірі не менше 20 відсотків.

Іншим педагогічним працівникам надбавка в розмірі до 30 відсотків (тобто більше 20 відсотків) може бути встановлена лише з 1 вересня 2018 року.

Одночасно зазначаємо, що право на встановлення надбавки за престижність праці в граничному розмірі 20 відсотків посадового окладу (ставки заробітної плати) у 2018 році та наступних роках не скасовано і не зупинено.

Постановою Кабінету Міністрів України від 11 січня 2018 року № 23 збільшено граничний розмір надбавки за престижність праці педагогічних працівників з 20 до 30 відсотків.

Конкретний розмір всіх надбавок працівникам навчальних закладів встановлюється керівником закладу у межах фонду оплати праці та залежить від категорії працівника, стажу педагогічної роботи, типу навчального закладу, додатково виконуваних робіт тощо.

Зазначена норма створює умови для гнучкого стимулювання працівників. Керівнику надано право встановлювати конкретний розмір надбавок відповідно до особистого внеску працівника у загальні результати роботи закладу. Тобто, у межах фонду оплати праці керівник навчального закладу може встановлювати зазначену надбавку як в межах визначеного граничного розміру, так і в максимальному розмірі.

Щодо підвищення рівня оплати праці всіх педагогічних працівників.

Постановою Кабінету Міністрів України від 11.01.2018 №22 «Про підвищення оплати праці педагогічних працівників» передбачено підвищення посадових окладів (ставок заробітної плати) педагогічних працівників, оплата праці яких здійснюється за рахунок освітньої субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам, з 1 січня 2018 року на 10 відсотків.

Щодо підвищення оплати праці педагогічним працівникам інших закладів освіти, оплата праці яких здійснюється за рахунок коштів місцевих бюджетів, то відповідно до пункту 2 вказаної постанови Міністерству освіти і науки разом з Міністерством фінансів за підсумками виконання Державного бюджету України за перше півріччя 2018 року доручено розглянути питання щодо підвищення з 1 вересня 2018 року оплати праці інших категорій педагогічних та науково-педагогічних працівників.

Тобто, за підсумками виконання Державного бюджету України за перше півріччя 2018 р. за окремим рішенням Кабінету Міністрів України та за умови наявності неінфляційних джерел покриття додаткових видатків державного бюджету з 1 вересня 2018 р. можливе підвищення оплати праці інших категорій педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів незалежно від їх підпорядкування.

Що стосується встановлення посадового окладу педагогічного працівника найнижчої кваліфікаційної категорії в розмірі не менше 3 мінімальних заробітних плат відповідно до статті 61 Закону України «Про освіту», то, за інформацією Міністерства фінансів, реалізація зазначеної пропозиції потребуватиме вишукування суттєвих додаткових коштів в обсязі понад 213,3 млрд. гривень. На сьогодні неінфляційні джерела покриття додаткових видатків відсутні.

При цьому слід зауважити, що пунктом 6 «Прикінцевих та перехідних положень» цього Закону Кабінету Міністрів України доручено забезпечити до 2023 року поетапну реалізацію норм вказаної статті.

Щодо спрямування залишків коштів освітньої субвенції виключно на оплату праці педагогічних працівників.

Відповідно до статті 103² Бюджетного кодексу України залишки коштів за освітньою субвенцією на кінець бюджетного періоду зберігаються на рахунках відповідних місцевих бюджетів і використовуються у наступному бюджетному періоді з урахуванням цільового призначення субвенції та на оновлення матеріально-технічної бази навчальних закладів.

Пропозиція ЦК Профспілки працівників освіти і науки України та Федерації професійних спілок України щодо використання освітньої субвенції

виключно на заробітну плату педагогічних працівників не відповідає вимогам Бюджетного кодексу України та не може бути підтримана.

Проте за інформацією, наданою Міністерством фінансів, у обласних, Київській міській державних адміністраціях станом на 01.03.2018 місцевими радами розподілені залишки коштів освітньої субвенції в обсязі 1,4 млрд. грн., з яких на оплату праці з нарахуваннями педагогічних працівників спрямовано лише 222,0 млн. гривень.

Щодо можливих додаткових джерел фінансування витрат, пов'язаних з фінансуванням закладів загальної середньої освіти, то ними можуть бути понадпланові надходження, спрямування вільного залишку коштів, капітальні видатки бюджету розвитку, кошти, розміщені на депозитних (вкладних) рахунках в установах банків, а також кошти, перерозподілені шляхом скорочення непершочергових та неефективних видатків.

Так, за січень-березень поточного року до загального фонду місцевих бюджетів (без урахування трансфертів) надійшло 51,6 млрд. грн., приріст надходжень до загального фонду аналогічного періоду минулого року (у співставних умовах) становив 24,0 %, або + 10,0 млрд. гривень.

Станом на 01.04.2018 обсяг нерозподілених вільних залишків коштів місцевих бюджетів становив 14,3 млрд. гривень.

Станом на 01.03.2018 місцевими радами затверджено капітальні видатки бюджету розвитку в обсязі 60,8 млрд. гривень.

Попри незабезпеченість видатків на оплату праці педагогічних працівників місцевими радами на депозитних (вкладних) рахунках в установах банків станом на 01.04.2018 розміщено 15,2 млрд. гривень.

Додатковим джерелом фінансового забезпечення закладів освіти також можуть бути кошти базової дотації, яка передбачена у Державному бюджеті України на 2018 рік в обсязі 8,2 млрд. грн., для забезпечення фінансування переданих видатків та оптимального розподілу фінансових ресурсів між бюджетами усіх рівнів - додаткова дотація в обсязі 16,5 млрд. гривень.

Також для покриття можливих бюджетних диспропорцій у місцевих бюджетах у Державному бюджеті України на 2018 рік передбачена стабілізаційна дотація в сумі 200,0 млн. гривень.

Разом з тим повідомляємо, що рівень фінансової забезпеченості місцевих бюджетів, у першу чергу, залежить від заходів, які вживаються місцевими органами влади стосовно вишукання додаткових джерел надходжень до бюджету, розширення бази оподаткування та збільшення надходжень, мобілізації доходів до місцевих бюджетів адекватно стану розвитку економіки територій, здійснення заходів з детінізації економіки, дотримання жорсткого режиму економного використання бюджетних коштів тощо.

Таким чином, питання фінансового забезпечення галузі освіти мають вирішуватися органами виконавчої влади та місцевого самоврядування за рахунок коштів місцевих бюджетів, вказаних коштів та з інших джерел, не заборонених чинним законодавством.

Щодо фінансування галузі освіти.

В умовах поступового зростання економіки країни Міністерство освіти і науки вживає всіх можливих заходів для збільшення обсягу фінансування галузі, який відповідно до статті 78 Закону України «Про освіту» має становити не менше 7 % ВВП країни.

Перший заступник Міністра

В.В. Ковтунець

Сушецька Т.М.
481 47 53
(скликання)